

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Et Brevis Declaratio Viæ Spiritvalis

Palma, Luis de la

Antverpiae, 1634

Instructio circa modum orandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60472](#)

P R A X I S
 E T
 BREVIS DECLARATIO
 EXERCITIORVM
 SPIRITALIVM
 S.P.N. IGNATII.

P R I M V S   D I E S.

Instructio pro Meditatione.

EDITATIO, velut omnes
 res naturales & artificiosæ,
 habet materiam, formam,
 finem, & causam efficien-
 tem.

PRIMO. Materia Meditationis est,
 historia vel puncta circa quæ Medita-
 tio instituitur. Circa quod aduertere,

i. Quòd

44 PRAXIS ET DECLARATIO

1. Quòd debeat materia ea esse accommodata fini quem quis prosequitur : verbi gratiâ , qui contritionem quærerit, meditari debet de suorum peccatorum multitudine , eorumque fœditate & grauitate ; & sic in aliis rebus . Et ideò S. P. noster diuisit materias ordinarias Meditationis in quatuor Hebdomas , congruenter fini quem in iis prætendit.

2. Quòd materia debeat esse præparata antequam orationem quis aggrediatur ; quia nullus artifex laborem suum aggreditur , nisi ad manum habeat materialia. Materiam autem præparare , est eam legisse , & memorie mandasse ; ita vt antequam orare incipiat , possit eam intelligere , & Exercitium quod aggreditur repetere , vt dicitur in primâ Additione : & eadem materia diuidenda in certum punctorum numerum ; vt dicitur in tertîâ Annotatione quartæ Septimanæ.

3. Quòd frequenter debeant renouari puncta ; materia enim est copiosa ,
&

& hinc deficere non potest , & nouitas gustum attentionemque in Meditatio- ne excitat : è contrario, importunè diu vni puncto insistenti solet creari fastidium ; quod prouenit ex negligentia, quâ nouam non parat Meditationem, vnde plurimarum horarum & tempo- ris in Meditatione iacturam facit.

SECVND O. Finis Meditationis est, fructus ille quem inde colligere volu- mus : qui plerumque tertio præludio comprehenditur, quo eum quis à Deo petat , & eò tota Meditationis vis di- rigatur . In eo autem ordinem à san- cto Patre nostro in suo Libello præ- scriptum seruare , in nobis excitan- do proposita & conclusiones illo quo ipse præscribit modo , diximus suprà, hoc esse propriè orare secundùm Exer- citia.

TERTIO. Forma Meditationis est, modus in ingressu ad eam, & pro- gressu, eiusque conclusione seruandus. Et licet varij sint orandi modi , de qui- bus sanctus Pater noster in suo Libel- lo;

46 PRAXIS ET DECLARATIO

Io; maximè tamen ordinarij sunt tres, qui docentur in primâ Septimanâ: primus, secundùm tres potentias; secundus, repetitio; tertius, applicatio sensuum.

Exercitium trium potentiarum est magis naturale, & ordinario hominum agendi modo conforme: quia in eo docemur agere cum Deo de animæ nostræ negotiis, eodem modo quo negotia temporalia cum hominibus tractare solemus; idque secundùm quasdam valdè communes & simpli-
ces regulas, quas omnes intelligere possunt: sicque modus ille orandi est fundamentum ceterorum, qui exerceri non possunt nisi per tres potentias, quæ nostræ sunt manus & pedes. Alios enim quibus ad Deum proficiscamur pedes, aut alias quibus Deum amplectamur manus, non habemus.

In isto orandi modo, postquam in Dei Domini nostri præsentia nos collocauerimus, certi de negotio, & cum quo

quo illud nobis tractandum sit, & liberaliter nos ad diuinum obsequium per Orationem præparatoriam obtulerimus ; Primo attendere debemus ad id de quo meditari volumus , in memoriam reuocantes eam historiam, aut eius partem, quam parauimus. Secundo, locum dare conuenientem toti historiæ circa nos ipsos, statuendo singulas personas & earum situm in aliquo certo loco , quem imaginatione nobis præscribimus ; quod vocant compositiōnem loci. Tertio, nobis ob oculos ponere fructum quem colligere volumus, tamquam scopum ad quem in Meditatione collimamus ; & à Deo gratiam petere, ut eum obtineamus. Et hæc circa tria præludia.

Sequitur Meditatio in Exercitiorum potentiarum circa eamdem materiam ; hoc est, reducendo in memoriam punctum de quo meditari volumus ; intellectu discurrendo , & quaerendo rationes circa idem, quæ conuenientes sint ad nos mouendos ad finem quem

quem quærimus ; & per easdem rationes in voluntate pios affectus, quos desideramus, excitando : & tandem cum Deo colloquamur , ei gratias agendo, cum petitione eius quod affectui, quem sentire vel percipere desideramus, conforme est.

Finis istius modi orandi est, viam aperire, ut diximus, internæ cum Deo conuersationi, & rationem agendi cum hominibus transferre ad conuersationem cum Deo, vtendo potentiis nostris in animæ negotiis, quemadmodum eas impendere solemus negotiis corporis. Et sicut cùm de temporali aliquo negotio agimus, primò intentum nostrum seu finem proponimus , & mox variis rationibus & argumentis discurrimus, quò alterius moueamus voluntatem ad id quod prætendimus : sic in negotiis animæ , primò proponimus punctum, aut historiam de quâ meditamur ; & illicò intellectus rationes quærit & motiva, similitudines & argumenta , quibus voluntatem moueat excitetque ad ea

ea proposita & desideria quæ quærit.

Et ille orandi seu meditandi modus, ut diximus, est magis naturalis, & fundatum ceterorum; & quo incipientes maximè vti debent, donec ad altiorrem orationis gradum introducti fuerint: quia in initiis generaliter non colliguntur suaves illi voluntatis fructus, si priùs discursu & intellectu laboratum non fuerit.

Secundus orandi modus est Repe-titio: quæ eadem habet præludia, & eumdem modum potentias animæ exercendi, quem superior; differt ta-men in duobus. Primò, in materiâ: quæ quidem est eadem, sed ex punctis propositis tantum eligenda sunt ea, in quibus maiorem quis percepit consola-tionem. Secundò, in colloquiis. Fiunt enim in Repetitione tria; vnum ad D. Virginem, secundum ad Christum Dominum nostrum, tertium ad Deum Patrem; vt videre est in Libello. Finis huius modi orandi est, magis cor-di imprimere sensa diuina: ideo fit

D eorum

eorum repetitio. Primò, quò, tamquam clavis malleo, fortius infigantur, ut firmius hæreant. Secundò, vt quis se magis exerceat in affectibus excitatis; atque ideo fit meditatio de rebus iam aliàs in Meditatione cogitatis; sicque minus habet laboris intellectus, & facilius multiplicari possunt colloquia. Et hæc causa est, quòd in Exercitiis hic orandi modus accommodetur tertiarè horæ, postquam primam & secundam meditando transfegerimus.

Tertius orandi modus est, Applicatio sensuum imaginariorum absque discursu, cum simplici attentione audiendo, videndo, amplexando, & osculando loca cum omni reverentiâ; gaudendo cum animi attentione, vt sollet quis gaudere, quando res amata præfens est, & à sensibus percipitur: quod non tantùm vñuenit in rebus sensibilibus & corporalibus, sed etiam in spiritualibus, gustando nempe suavitatem Dei, & se fragantiâ odoreque virtutum recreando.

Finis

EXERCITIORVM S. IGNATII. 51

Finis huius Orationis est duplex.

1. In rudioribus , qui intellectu multùm discurrere , & materias penetrare non possunt ; sed cum simplici affectu in illis exterioribus apparentiis sensuum quiescunt . 2. In illis qui multùm intellectu discurrerunt , & materiam penetrarunt ; vt aliquantulùm quiescant , & à discursuum labore cessent, magisq; accedant ad contemplationem rerum , de quibus meditati sunt,cum affectu & simplici rerum istarum intuitu. Et ideo ille orandi modus ponitur in vltimâ diei horâ,quia,postquam in Meditatio- ne tribus animæ potentiis laborauit , maioremque in Repetitione notitiam & affectum acquisiuit, magis aptus est, vt simpliciter in iisdem punctis notitia & affectu quiescat. Extra tempus Exer- citiorum , quando non suppetunt tot horæ Meditationis, exercere se possunt in tribus illis orandi modis , biduo vel triduo consequenter meditando ordi- nario modo de aliquibus punctis; alium diem capiendo pro repetitione aut sen-

D 2 suum

suum applicatione. Et hoc est quod ad formam Meditationis attinet.

Q V A R T O. Causa efficiens sunt tres potentiae quae hoc Exercitium perficiunt, discurrendo, & intellectu cognoscendo, voluntateque prosequendo aut fugiendo. Intellectus sæpe solet turbari & impediri distractionibus & mentis euagationibus; & voluntas siccitate, ariditate & duritiâ in bonis affectibus. Ad recolligendum intellectum non iuuat vis illata capiti, nec voluntatem iuuat vlla vis illata pectori: omnis enim attentio, seu deuotio, vi expressa, spiritui parum utilis est, & multum obest corpori, terretque & auocat ab exercitio Orationis.

Vt autem quis sensus in euagationibus & distractionibus colligere possit, iuuabunt sequentia.

Primò, Collectio sensuum exteriorum, & præcipue visus, auditus & linguae, abstinendo præsertim à risu, & narratione rerum ridicularum; vt benè dicitur in Additione 8.& 9. Vana enim hilaritas

hilaritas compunctioni, quæ mater est deuotionis, contraria est.

Secundò, Contineat se quis in suo cubiculo, ianuam fenestrasq; claudendo, quò se omni claritate priuet, eam tantum admittendo pro rebus necessariis; vt notatur Annot. 20. & Addizione 7.

Tertiò, Præscindendo filum omnium occupationum exteriorum, & maximè earum quibus se libenter & cum gusto detinere solet, quamuis eæ laudabiles & bonæ essent; vt studium, &c. vt fusè dicitur in Annot. 20. Solitæ enim illæ & notæ occupationes animæ sensim & sine sensu vires exsungunt, omnemque attentionem suffurrantur. Et licet ea negotiorum & occupationum exclusio morosam eam solitudinem reddat, causetque tristitiam; suauiter tamen in fine reducit ad sinceram occupationem & recreationem in Exercitiis.

Quartò, Valdè iuuat, præcisè seruare distributionem temporis, occupatio-

D ; nes

54 PRAXIS ET DECLARATIO
nes Exercitiaque certis temporibus ap-
plicando.

Quintò , Parare se ad Meditatio-
nem , antequam quis illam aggredia-
tur, certum tempus materiæ præuiden-
dæ præfiniendo , potentias suas colli-
gendo, easque ad propositum orationis
applicando; sicut dicitur in Annotatio-
ne 1. & 2.

Sextò, Integralm Orationem faceré,
nec in aliquo deficere ; hoc est cum
Oratione præparatoria, punctis, præambu-
lis & colloquiis : quando enim quis
sollicitus est, vt Orationem in omnibus
suis membris perfectè perficiat , distra-
ctiones illæ prolixæ esse non possunt.

Tandem , Patienter ferat istam co-
gitationum pugnam , eas ad scopum
suum , cùm se distractum animaduer-
tet , reuocando. In quem finem , mul-
tum eum iuuabit diuisio illa præambu-
lorum & punctorum; sciens enim vnde
cogitationes discesserint , videbit fa-
cile quò reuocare debeat , super omnia
verò lux Christi Domini, quando eam
ipse

ipse largiri dignabitur, omnes has distractio-
nes tollet, nosq; quietos reddet.

Voluntas, quando se siccum aridam-
que senserit, iuuabitur

Primò, Eo quod in Annotat. 5. dici-
tur: *Mirum in modum iuuatur qui sus-
cipit Exercitia, si magno animo atque
liberali accedens, totum studium & arbi-
trium suum offerat suo Creatori; ut de
se suisq; omnibus id statuat, in quo ipsi po-
tissimum seruire posset iuxta eiusdem be-
neplacitum.* Quæ dispositio est unus ex
præcipuis fructibus, vt dicemus, qui in
Meditatione de fundamento quæri de-
bent.

Secundò, Iuuabit etiam, si non mul-
tùm solliciti simus de consolatione
spirituali, nec multùm desolationes ti-
meamus; in hoc tantùm incumbentes,
vt Dei voluntatem intelligamus, quò
illam compleamus: nobis persuadentes,
quòd quacumque Deus nos ducere, &
quomodocumque nos tractare volue-
rit, semper in viâ diuini seruitij progre-
di poterimus.

D 4. Tertiò,

Tertiò, Vsus tertij præludij; vt nempe Deum oremus , gratiam nobis largiatur obtinendi quod petimus ; eam petitionem idemq; desiderium in ipso Orationis decursu subinde renouantes.

Quartò, Colloquiorum frequentior usus, mirum quām solidē in molestâ illâ siccitate & ariditate superandâ iuuare soleat : animum enim ea fortiter accendunt, bonosq; affectus excitant.

Tandem, Iuuabit multūm usus pœnitentiarum, aliquam semper ordinariæ addendo ; quando nempe ariditas illa nobis molesta est, vt dicit S. P. noster in Reg.6.inter primas de discretione, & in Addit.10.vt mox dicemus. Super omnia iuuabit , animum non despondere, nec fatigari , nec Exercitium aliquod orationis deferere , certò nobis persuadendo , fore , vt lucem & misericordiam, si perseuerauerimus, à Deo impetreremus.

MEDI-